

UUTISRUUTU

Toimittaneet

Ville Hänninen ja Vesa Kataisto

Bulls-sarjakuvasyndikaatin näkyvä hahmo Lennart Malmfält kuoli 27. syyskuuta. Vuosina 1941–81 muun muassa varatoimitusjohtajana ja myyntijohtajana työskennellyt, ruotsalainen Malmfält kaupitti Suomeen huomattavan osan meillä nykyään julkaistavista sanomalehtisarjakuvista. Monen aikalaisen arvion mukaan nimenomaan Malmfältin ahkeruus ja Suomeen kohdistuneet myyntimatkat toivat Bullsille keskeisen aseman suomalaisen sanomalehdistön sarjakuvasiivuilla. Sarjakuvalehden päätoimittaja Veikko Karumo kertoi ”verrattomasta Veikko Karumosta, joka kiersi kaikki Suomen aikakaus- ja päivälehdet kuin kaupparatsu”. Suomen myynti oli hänen vastuullaan kolmisenkymmentä vuotta.

”Ne oli aikoja ne. Saarnilehto Satakunnan Kansasta, Eljas Erkkö Helsingin Sanomissa ja Ketonen Turun Sanomissa, olivat hereillä ja valppaina. Paljon riippui suurista lehdistä. Ne oivalsivat varhain, että sarjakuvat ovat keino modernisoida lehtiä. Ja suurten perässä tulivat pienet”, muisteli Malmfält Sarjainfon haastattelussa vuonna 1989.

Vuonna 1929 perustettu Bulls on pohjoismaiden suurin sarjakuvasyndikaatti. Sen tunnetuimpia sarjakuvia ovat muun muassa Muumi, B. Virtanen, Harald Hirmuinen ja Masi. Bulls'n sarjakuva-kauppa lehdistölle vetää tällä hetkellä Arvo Hämäläinen. Työtä pitkään tehnyt sarjakuvaneuvos Ilkka Kalliomäki jäi tänä vuonna eläkkeelle.

24 tuntia sarjakuvaa -tapahtuma järjestettiin jälleen koko maan laajuisena, lokakuun 2009 ensimmäisenä viikonloppuna. Osanottajamäärä kasvoi jälleen hieman, urakkansa eli 24 sivua sarjakuvaa 24 tunnin aikana sai kasaan hieman yli sata tekijää. <http://24tuntiasarjakuvaa.info/>

Vuosi sitten menehtynyt Claude Moliterni (ks. Sarjainfo 1/09) sai seuraa ruutujen tuolle puolen kollegastaan Pierre Couperiestä, joka on kuollut Pariisissa 79 vuoden ikäisenä. Couperie oli ensimmäisiä, jotka kohdistivat akateemisen tutkimuksen sarjakuvaan. Hän oli myös mukana laatimassa vuoden 1967 suurta sarjakuvanäyttelyä Pariisin Musée des Arts décoratifs:iin.

Utinen Hannu Eskon odottamatomasta poismenosta 21. joulukuuta järkytti. Vain 26-vuotiaana kuollut Esko (1983—2009) tunnettiin sinnikkäänä kamppailijana niin urheilun kuin sarjakuvan että kuvataiteen kentillä. Hän opiskeli parhaillaan kuvataidetta Itävallassa. Esko tuli tunnetuksi Happy Horse Comics -ryhmän jäsenenä, jonka tyyli taipui moneen asuun: karikatyyreihin, maalauksiin, perhesarjakuviin ja Myrkkyyhumoriin. Asenne ja usko omiin kykyihin oli luja

aina teoksesta Päiväkirja - Hannu Eskon kesä 2004 lähtien. Esko kiersi itse kauppaamassa kirjaansa ovelta ovelle. Ystävät ja työtoverit kuvaavat Eskoa sydämelliseksi ammattilaiseksi, johon saattoi luottaa kaikissa tilanteissa. Hannu Eskoa muistellaan laajemmin Sarjainfossa 1/2010.

Kordelinin säätiö on myöntänyt sarjakuvapiirtäjälle harvinaisen kunnian. Se antoi marraskuun rahanjaossaan Ville Rannalle 20 000 euron palkinnon, ”kannustuksena korkeatasoisen sarjakuvataiteeseen”. Muotoilutoimikunta puolestaan myönsi syyskuussa Matti Hagelbergille kolmivuotisen apurahan.

Amanda Vähämäen Äitienpäivä on julkaistu ranskaksi. Asialla on laatukustantamo Frémok, joka julkaisi myös Vähämäen edellisen pitkän tarinan: Pullapellon. Frémok on julkaissut myös useita Marko

Turusen albumeja. Turuselta ranskaksi ilmestyi tänä vuonna Lihat puntarissa.

Naisen kanssa -sarjakuvan tekeminen on loppunut, 13 vuoden jälkeen. Stéphane Rosse kertoi asiasta Kvaak-sarjakuvasi-vustolla lokakuussa.

Kansan Uutisten Viikkolehti uudistui sisällöllisesti ja taitoltaan lokakuun lopussa. Samalla lehti sai uuden pilapiirtäjän – Tarmo Koiviston. ”Tapen” on tarkoitus piirtää lehteen viikottain uusi ajankohtaiskuva. Välillä julkaistaan uusintana Rakentaja-lehdessä ilmestyneitä pilakuvia.

Viimeksi vuonna 1994 ilmestynyt Agentti X9 -lehti on tehnyt paluun. Aikuisempiin rikos- ja agenttisarjakuviin erikoistuneen lehden uuden tuleminen ensimmäistä numeroa hallitsee perinteinen suosikkihahmo, Peter O’Donnellin ja Jim Holdawayn luoma Modesty Blaise. Modestyn tarina kerrotaan jälleen alusta lähtien. Ensimmäisenä julkaistiin tarina La Machine (1963), jossa mm. nimihenkilö ja Willie Garvin sekä Sir Gerald Tarrant esittäytyivät.

Lehden toisena tarinana alkaa Brian Azzarellon ja Eduardo Risson moderni, urbaani mysteerikertomus 100 Bullets, jossa erikoinen agentti Graves tarjoilee perusteita siihen, miksi kohtalo on kolhinnut tiettyjä ihmisiä niin kaltoin. Jatkossa nähdään myös 1930-luvun gangsterismia Sanchez Abulin ja Alex Tothin Torpedo 1936 -sarjan myötä.

Suomi pääsi ensi kertaa isännöimään ”Sarjakuvan Euroviisuja”, ComicQuiz-kisaa. Kuvassa osa tuomaristosta, Juhani Tolvanen, Heikki Kaukoranta ja Pekka Tuliara tutkailevat vastauksia. Erityisen hankaliksi osoittautuivat Tuliaran laatimat, Villin lännen sarjakuvia ja vähän elokuviakin käsitelleet kysymykset. Tiukan kisan voitti Ruotsin Seriefrämjandet:n joukkue. Suomalaisista parhaiten sijoittui Turun Sarjakuvakerhon ryhmä Tursake, joka saavutti neljännen sijan.

Peräsmiehestä elokuva? Ajatus on absurdi, muttei sentään niin absurdi, etteikö Suomen elokuvasaatiö olisi voinut katsoa myöntävänsä Aleksis Bardyn Helsinki-Filmille 10 000 euron kehittämistukea. Peräsmiehen (ja Peräsmiehen pojan) pitkäaikaisen piirtäjän Timo Kokkilan mukaan Helsinki-Filmi osti option Peräsmiehen elokuva-oikeuksiin joitakin vuosia

sitten ja uusi sen äskettäin. Vaikka kehittämistuesta on pitkä matka elokuvaksi asti, hyvää kannattanee odottaa?

Alan Moore on aloittanut uuden lehden. Kyse ei ole tällä kertaa sarjakuvalehdestä vaan monimuotoisemmasta huumorijulkaisusta nimeltään Dodgem Logics, jossa on sekä keksittyjä juttuja että

Tintin-lehden veteraani-piirtäjät ovat poissa

loi tunnetuimman sarjakuvansa, antiikin Rooman aikoihin sijoittuvan Alixin. Alikseikkailu Karthagon Aave palkittiin vuonna 1978 Angoulêmen sarjakuvafestivaaleilla parhaana realistisena seikkailusarjana. Viime vuosinaan Martin jätti heikentyneen näkökykynsä vuoksi piirtämisen avustajilleen, pääosin Rafael Moralesille. Muita Martinin luomia seikkailusarjoja on reporterin Lefrancista kertova albumisarja, jota ei suomeksi ole nähty.

Alix-sarjakuvan luoja ja alkuperäinen tekijä Jacques Martin kuoli 21. tammi-kuuta 2010 88-vuotiaana. Hän oli yksi Tintin-lehden vanhimpia avustajia ja yksi Hergén avustajista. Martin oli syntynyt Strasbourgissa 25.9.1921. Vastentahtoisen insinööriopintojensa jälkeen Martin aloitti sarjakuvapiirtäjän uransa 1942 ja toisen maailmansodan jälkeen hän muutti Belgiaan sarjakuvatoimia etsiessään. Siellä hän tapasi Hergén, jota avusti useammankin Tintti-albumin teossa. Vuonna 1948 hän

Ranskalainen Gilbert Gascard, joka käytti koko pitkän uransa ajan taiteilijanimeä Tibet, kuoli 2.1.2010 78-vuotiaana. Tibtin tunnetuimpia töitä olivat Chick Bill ja Ric Hochet, joita kumpaakin valmistui yli 70 albumia. Chick Bill alkoi seikkailulla 1950-luvun alussa Tintin-lehdessä, ja hahmot olivat aluksi Disney-tyylisiä puhuvia eläimiä lännen maisemissa. Myöhemmin sarjan hahmot muutettiin ihmisiksi, jollaisina heidät tunnettiin Suomessakin, oudos-

ti suomeksi nimetyssä albumisarjassa ”Vauhdikasta villiä länttäl!”.

Ric Hochet eli suomeksi Riku Oksa sai alkunsa vain vähän myöhemmin. Rikun taival Suomessa oli vähäisempää. Zoom-lehdessä ehti alkaa seikkailu, joka jäi kesken lehden lopetettua. Pari lyhyempää tarinaa nähtiin Superpokkarissa. Tibet ei kirjoittanut sarjojaan itse, vaan useimmat sarjat kirjoitti André-Paul Duchâteau, monet myös Greg. René Goscinnykin kirjoitti yhden Chick Billin.

©Mika Lietzen

Iranin suurimman päivälehdessä "Uuden Suomen" pilapiirroksessa kritisoi-
tiin 276. maassa pidet-
tyjen vaalien yhteydessä
ilmenneitä epärehelli-
syyksiä. Kuvassa mies
sanoo toiselle: "Kyllähän
sitä rahaa muutamil-
takin yhdistyksiltä tuli,
mutta ei se millään ta-
paa kaavoituspäätöksiin
vaikuta."

Humoristisen vuosikirja Kutkan jättämää
aukkoa tukkii nyt satiirisen Lehti-verkko-
lehden tekijöiden Rakas Vuosi Kirja (Atena),
joka ei säästele Kari Suomalainen-vainaa-
kaan. Tästä kuvasta ja muutenkin suuresta
osasta kirjan hersyvää kuvitusta vastaa
Mika Lietzén.

sarjakuvia. Moore on kirjoittanut lehteen
jokusen tekstin. Sarjakuvapiirtäjinä ovat
muun muassa Kevin O'Neill, Savage
Pencil ja Melinda Gebbie. Vaatimatto-
masti "2000-luvun ensimmäiseksi un-
derground-lehdeksi" kutsutun Dodgem
Logicsin ensimmäinen numero ilmestyi
marraskuussa.

Lassin ja Leevin salaperäisestä piirtäjäs-
tä Bill Wattersonista on tehty elämäkerta.
Lähinnä musiikista aiemmin kirjoittaneen
toimittaja-tietokirjailija Nevin Martellin
teos Looking for Calvin and Hobbes: The
Unconventional Story of Bill Watterson
And His Revolutionary Comic Strip on
ensimmäinen elämäkerta Wattersonista.

Nuorena uransa lopettanut ja sittemmin
muun muassa tauluja maalannut Watter-
son (s. 1958) on vetäytynyt julkisuudesta
eikä myöskään ole antanut haastatteluja
Martellin kirjaa varten. Kirjasta ei löydy
yhtäkään piirrosnäytettä Wattersonilta,
sen paremmin pilakuvia kuin Calvin &
Hobbes -strippejä.

SARJAKUVANTEKIJÄ SEIKKAILEE
KALLIO & LAITINEN

